

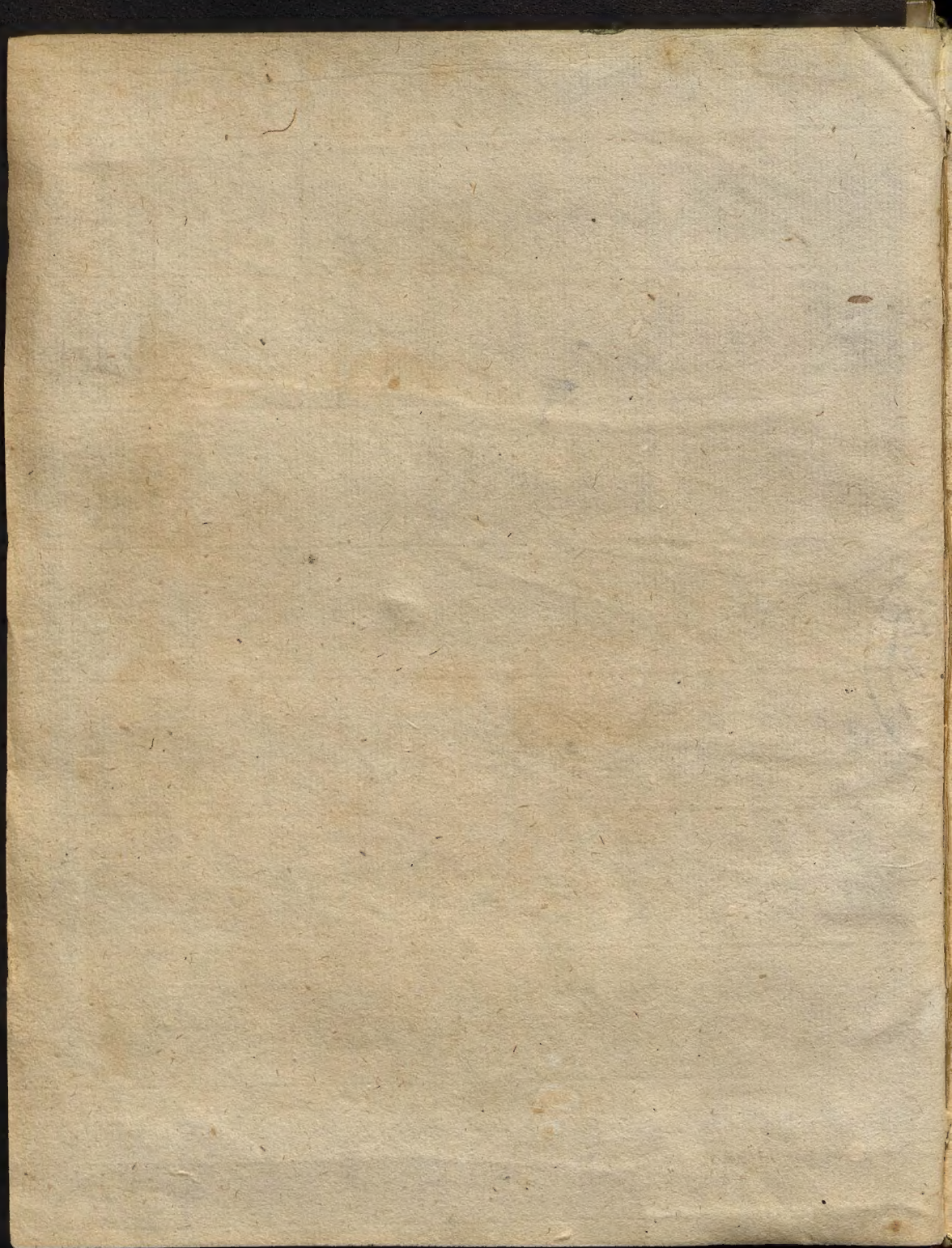

Poex: 1246

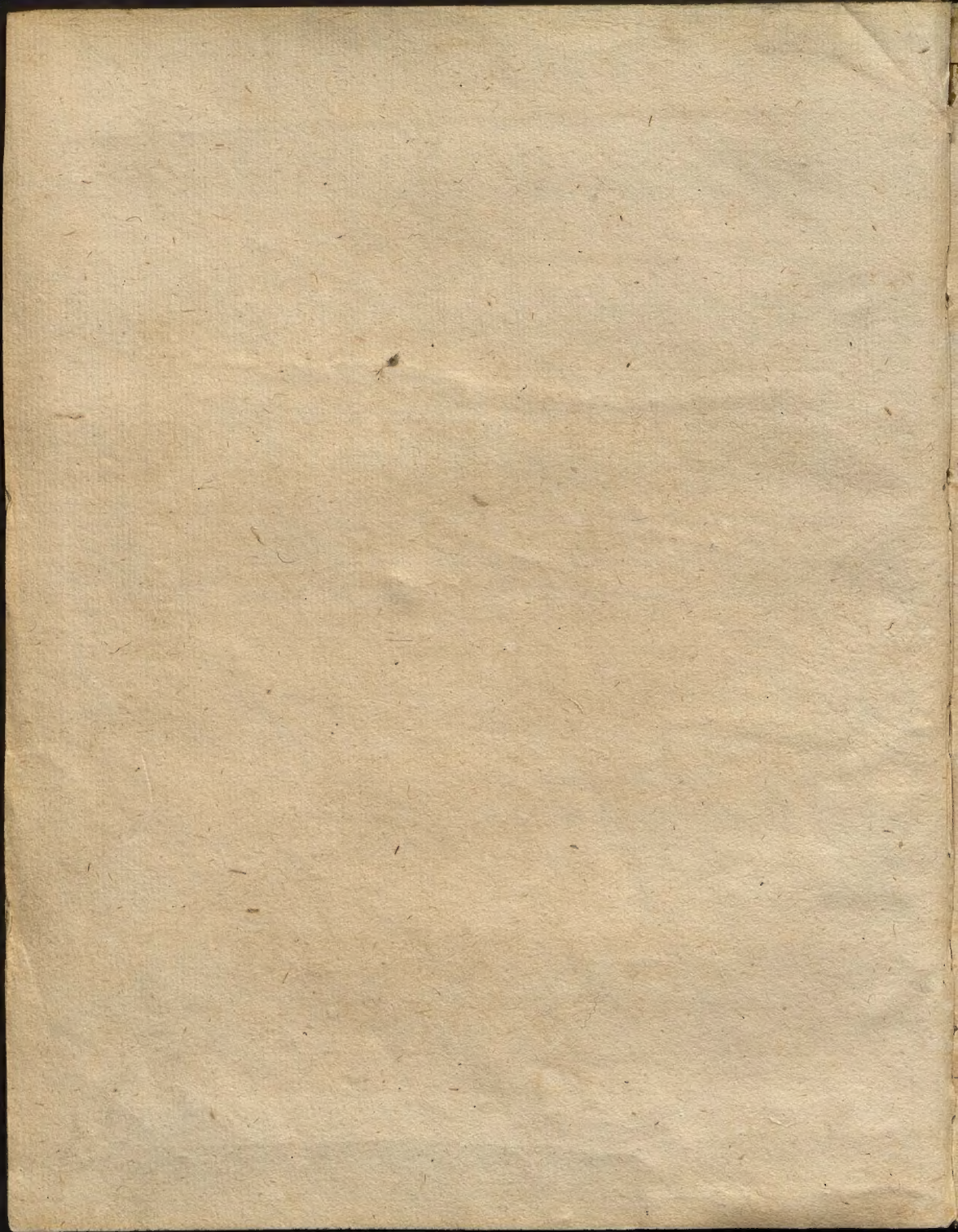

2530

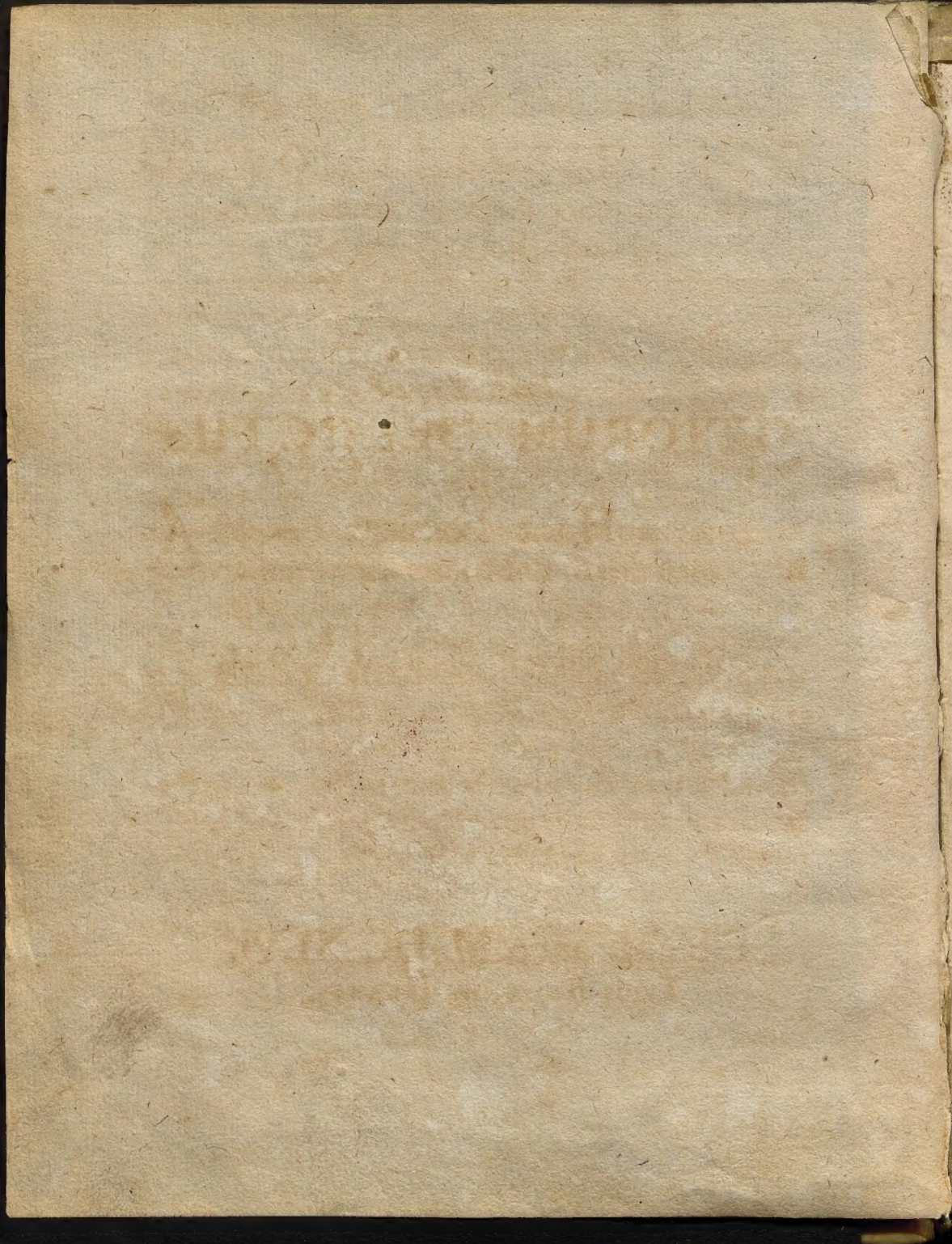
1869 11. 387

H Y M E N Æ U S .

Augg. Principum,

V L A D I S L A I I V .

Poloniæ ac Sveciæ Re=
gis, &c. &c.

nec non

R E N A T Æ C Æ C I L I Æ

Divi Ferd. II. Rom. Imp. F. Ar=
chiducis Austriæ, &c. &c.

celebratus

C. Epigrammaris hexastichis

à

Frid. Zamelio.

Typis Bodenhaufianis,

Anno M.DC.XXXVII.

Lectori S.

Impune, Lector, auscultasti lusus meos, quotcumq; erant. Nam & absq; aliquâ Tuâ impensâ Tuos feceras. Summos, imos adiverunt Musæ meæ, nulli graves. Hanc in mentem impulerat eas partim ipsarum ingenuitas, partim institutum meum, ad quod vitæ melior conditio accesserat. In quâ etsi utilitates ex iis studiis non sequebar; amenitati tamen, & quâ inde cœperat, consuetudini illigabar. Etenim id operam dabam, ut si quid in exemplum præstarem, hoc ipso à contemni ætherium Jovis genus assererem. Credo, quia nec consilium meum latebat, & fortè genius aderat; placuisse ea Principibus viris, ac præcipuè Patriæ Patri illa, quæ temere congesta nuper emiseram. Cui si quid meritò solvimus, quod meritis ejus par esse non potest; huic Sponso tantum num plurima deberi fatendum est. Ego eas colendi Regis mei partes mihi desumsi; quibus, si meas solum vires respicio, fungi poteram promtius, defungi felicius. Tuum est, Lector, aut sic aut aliter favere atq; applaudere illi, qui nos cum jucundissimâ datæ pacis aurâ, tum præcipuè amicissimo suo vultu in hæc studia animat. Nam si illustrium virorum fati nostra implicantur; Tuo vel hoc uno calculo non tam voluptatum Tuarum rationem inibi, quam ingentium votorum prolixitatem compendifacies. Quippe Tibi Tuusq;, immenso deinde Orbi id faustum & salutare esse voles, quod Augustissimo regi inter connubiales faces ardentèr apprecaberis. Vale. Dab. Elbinge anno sal. n. M. DC. XXXVII. Pr; Non, Aug.

1. Ad Serenissimum ac Potentissi.

mum Poloniæ & Sveciæ Regem VLA-
DISLAUM IV. Sp.

Sive petenda Tibi, Rex Vladislæ, dearum
Vna fuit, magno quæ Iove nata foret:
Seu thalamis quærenda Tuis, quæ Cæsaris esset
Filia. Malebas Cæsaris esse gener.
Humani indicium fuit illud pectoris in Te,
Proxima quodd divi virgo placebat *homo*.

2. Ad Musam.

SVggere Musa Tuo carmen memorabile Vati,
Quod Rex armipotens & nova nupta legat.
Quod cum Sarmaticæ pars legerit optima gentis,
Ingenii cultum dicat habere Tui.
Si mihi concilias populi felicitis amorem,
Dulce meæ Numen posteritatis eris.

3. Regias Vladislai nuptias solis se

Epigramm. prosequi constituisse.

CArmene, quo placui, Regum celebremus amores:
Quoq; trahat viso missus in arma moram.
Ipsa sibi brevitās hodie præconia fecit:
Vna juvat brevitās, si quod acumen inest.
Nam quid & Augustum lassēt proluxa dearum
Pompa? refert cunctas Regia nimfa deas.

4. Ad versus suos.

ITe mei versus sub celsa palatia Regis:
Ac primum Regi Principibusq; prober.
Deinde sub æternæ veniatis moenia Romæ,
Et vos Romanus Consul equesq; legant.
Sit fatis, hoc ungui si stetis iisq; magistris,
Quos mihi sive vetus seu nova Roma dedit.

5. Italiæ Poëtarum more Regi-

nam se colere velle.

Pertinet ad Latios Musarum gloria Vates.
His modus & brevitatis ingeniosa placet.
Omne secant nimium: nec potior diffluit undæ.
Castaliam Ausonius namq; Poëta bibit.
Reginæ thalamos ornemus more Latino.
Marſya vefano proluat ora mero.

6. Ad Poëtas ſui ſeculi.

Hvc quibus unus amor Veneri conjungere Martem,
Adq; maritales dicere vota thoros.
Quid vos ſollicitant humilis connubia turbæ,
Dum quatit Auguſtas maxima Iuno faces?
Vtile rus illis prolemq; optaſtis amicam:
In ſe rem populi commoda Regis habent.

7. A Phoëbo ſe admonitum eſſe,

ne Epicis Regis Reginæq; amores caneret.

Ver-

Versibus in nostris, quales sibi praelia poscunt,
Signâram Paphiæ munia prima deæ.
Huc Iuno & Siculum cum matre Proserpina Numen
Venerat, & Pallas Naiadumq; chorus.
Admonuit Phœbus non hoc opus esse theatro,
Virgine in Augustâ carminis esse modum.

8. Ad Sereniss. Austriæ Archiducem Renatam Cæciliam Sp.

AD Te qui missi veniunt de gente Polonâ,
Esse puta populum, dia Renata, Tuum.
E Regno venere Tuo, quod nupta capeffes:
In quo se Latium Romaq; prisca videt.
Audieris Latias illic sata Cæsare voces.
His resonant ædes, his fremit omne forum.

9. Ad Eamdem,

cùm inter Austriæ vineta viam faceret.
Vitiferos, Regina, vides consurgere colles
Vndiq; & Autumno luxuriare suo.
Ecce ut pampineâ requiescit Liber in umbrâ,
Oraq; prædulci de botryone rubent!
Nec procul hinc inter salices ut Panes oberrant,
Seq; probant oculis omnia rura Tuis!

10. Mercurii indignatio.

Scilicet ad solas mittar Caducifer umbras,
Nec Iovis in terras ardua iussa feram?

Nullaq; erunt cum dīs posthac commercia Regum,
Et nubet suboles Cæsaris absq; Iove?

Hæc Majâ genitus, sed & hoc: aut Iupiter ista
Negligit, aut Numen sanctius orbis habet.

I 1. Ad jugales, quibus Regia

Sponsa deducebatur.

Quid tentas, sonipes, gressus glomerare superbos?
Esse da composito duc Tibi juncta gradu.

Ne ferus impingas. Nescis quæ pignora ducas?

Cæsareâ vehitur credita virgo manu.

Dimidium est hujus, qui sceptrâ Polonica gestat.

Quem lædas animum, nî moderatus eas?

I 2. Ad Regiam Sponsam,

cum per silvas incederet.

Dum per tot nemora ingrederis tot & herbida ruras
Sic potes ingratas, diva, levare moras.

Quod facis, ætherium votis venerabere Regem.

Cætera cum nimis tempora falle Tuis.

Illa sinu flores gerat & vinum narret eorum:

Hæc facili nectat myrtea festa manu.

I 3. Ad ipsa nemora,

Silvarum frundes, si digna est Cæsare laurus

In vobis, aut si Cypria myrtus inest;

Gratantum specie vos almæ obvertite nimfæ,

Dum patris & Sponsi per sola tendit iter.

Hinc

Hinc genus illa suum succumbere discet Amori:
Semper at Augustos inde reponet avos.

14. Ad Sereniss. Sponsam.

Quæ graderis, Regina potens, hæc Regna parentis
Antè fuere Tui: nunc ea frater habet.

Quò properas, sceptris obnoxia terra mariti est.

Omnia sunt generis, Cæsare natà, Tui.

Tolle oculos coelo: sunt illie Regna deorum.

Et genus & Superos, quos imiteris, habes.

15. Diana profuga.

Tradiderat pharetramq; suis vestemq; puellis

Delia: jam liquidas nuda petebat aquas:

Cum subièrè nemus, quòd eò via trita ferebat,

Austriacæ currus densaq; turba deæ.

Non vetus Actæon, sed adest deus aut dea, dixit

Delia silvipotens, corripuitq; fugam.

16. Ad nemorum deos.

Dinemorum, si sunt magno sub Cæsare silvæ;

Et jus in vestro munere Cæsar habet.

Illius germana soror genis Cæsaris ipsa.

Ingreditur longam per nemora altà viam.

Nenocent frundes, in casu advertite. Fas est,

Majoris curam Numen habere minus.

17. Ad Seren. Sponsam.

SI quæras, ô diva potens, quâ parte locorum
Carmina de thalamis sint mea texta Tuis;
Omnia sunt ruri, sed pleraq; condita silvis.
Condita nulla tamen rure fuere meo.
Nam nusquam hoc ipsum est: usquâ te dante sed esset;
Non possem in laudes non satis ire Tuas.

18. Ad nemora.

VOs nemora & fontes, vos roscida rura frequento.
Nec mihi tam campi, quàm juga summa placent.
A vobis sumam, quod me super æquoris oras
Tollat, & ætheriâ ponat in arce deûm.
Condam ego, quæ Vatum non dedignabitur auris,
Et quæ terrarum Numina magna legant.

19. Ad Faunos.

CApripedes Fauni, quâ per nemus Austria virgo
Incedit, vestri moris inite sales.
Turba salax nimium es: ne sit lascivia major,
Quàm probet aut possit dissimulare pudor.
Hoc agite in silvis (gaudent hæ simplice cultu)
Nec Regum turres turpe subite pecus.

20. De curru & pompâ novæ Sp.

Viderat Austriacam Sol, qui videt omnia, pompam,
Cæciliæ currum, virgineosq; choros.
Et Veneri dixit, quæ tunc vicina cadenti:
Hac turbâ hoc cultu Regia Iuno caret.

Nem-

Nempe, soror, sua sunt & terris Numina : quorum
Maxima sunt Cæsar Cæsareumq; genus.

21. Ad Ventos.

ADspirate meis, ventorum examina, votis :
Nec turbet claros murmur inane sonos.
Et nemore & campo quascumq; petiverit auras,
Reginæ feriant oscula blanda meæ.
Sive roget Borean, tepidis seu gaudeat Austris,
Impetret à Regnis diva Renata suis.

22. Ad Eosdem.

VOs ego ventorum lenissima sibila posco :
Qualibus afflari Regia nimfa velit.
Dum geminat Phœbus jam pronâ æstate calores,
Ista juvant Musas frigora sola meas.
Sed primùm Dominæ vultum subeatis : ab illo
Si qua ruet vultu, gratior aura ruet.

23. Neptunus ab æquore

prospectans,

AVstriacæ stupuit turrita petorita nimfæ
Versus ab æquoreis Ennosigæus aquis.
Tum miratus equos, sunt hi Pagasæa propago,
Talis Amyclæi Castoris, inquit, erat.
Talem habuit dux, Pella, Tuus : fuit artubus istis,
Quem concussa meo terra tridente dedit.

24. Ad Scr. Sponsam.

B

Vanus

VAnus honor non est, Regis nova nupta Poloni,
Quod dea carminibus diceris esse meis.
Si minores Superis, cedunt Tibi Numina ruris:
Nec Dryadas tamti est inter habere locum.
Doridos in Regno par est Tibi nulla dearum:
Deinde Iovem tangit gentis origo Tuæ.

25. Ad Eandem Germaniæ ru-

ra obiter transeuntem.

ADspice Teutonicos, virgo celsissima, fundos.
Quò minus arva probes omnia, pace carent.
Quà jacet introrsum major Germania, plus est
Terrarum, externo foedere quod periit.
Vir fraterq; Tuus naturæ foedera servant,
Tuq; deum sedes & loca pacis adis.

26. Ad Eandem.

CÆcilia, Ausonii descendis limite Regni,
Et mihi si credis rura Lacæna premes.
At non spectabis vanæ Menelaidos arces,
Moenia Lechéâ sed fabricata manu.
Et Tibi civis erit, qualis Lacedæmone vixit:
Pro Te qui ferrum corq; virile geret.

27. De restauratione Arcis

Varfaviensis.

ÆDificat Sponsus magni cui filia nubet
Cæsaris, & veteres mutat in arce Lares.

Incon-

Inconcuſſa manent firmis palatia muris.

Dejicit hæc quæ jam ruperat ipſa dies.

Arte novâ belli tres qui compescuit hoſtes,

Dignus hic eſt arces Sponſus habere novas.

28. Ad Sponſam Regiam.

SI, dea, victricem Tibi juſſi attendere laurum,

Si fuit imperiis obſequioſa meis;

Cum Tibi per ſilvas vel avitas eſſet eundum,

Vel quas Sponſus habet, cauſa diſerta fuit.

Hanc proavi geſſere Tui, meruitq; maritus.

Pertinet ad Thalamos gloria tamta Tuos.

29. Ad Auguſtiſſ. Regem.

Vlad. Sp.

DEcedunt nobis Phœbeia ſidera, jamq;

Instat ab oppoſito frigida bruma polo.

At Tibi fit propior ſemper Tuus ignis, & intra

Imperii fines dicitur eſſe Tui.

Iamq; oculis animoq; omnem conceperis æſtum,

Vladislaë; Tibi tota recedet hiems.

30. Ad Poloniam.

cum Regia Sponſa appropinquaret.

PAnde Tuas portas, Cerealis terra, Renatæ:

Ducitur ad Regem quæ nova nupta Tuum,

Si quem præſtabis, præſtabitur ille marito

Cultus, & inde Tuæ præmia laudis erunt.

Hæc dea gentis erit: cui nec Cybeleia turba,
Attica nec Cereris pompa sat esse potest.

31. Ad Solem, ut noctem differat.

Digna deûm thalamis adventat Sponsa Poloni
Regis, & hac portam luce subire parat.
Longa via est. Extende diem, vicinaq; noctis,
Phoebe, nec abjunctis tempora differ equis.
Quod si aliquid debes, ô Sol, mortalibus ægris;
Cæsareæ major sit Tibi cura domûs.

32. Ad cives Varsavienses, ut

Sponsæ cum Rege obviam eant.

Icomes Augusto, felix Varsavia, Regi.
Exi de portis. Austria nimfa venit.
Omne nota nectar, quo manant oscula Regum,
Hæc rerum facies rura Laresq; beat.
Quod segeti pluviæ, terram quibus irrigat æther,
Hoc Regnis tali fœdere nixus amor.

33. Ad Vistulam.

Vistula, quem vitreis habitat dea Lechis in antris,
Lactea quam Gracchis Varsaviasq; colunt,
Quam deinde innumeræ comitantur in ordine nimfæ,
Antra subi rauco murmure; tunde fores.
Dic illi turbæ linquenda cubilia fontis:
Cui summum imperium fontis, adesse deam.

34. Ad Lechida Vistulæ nimfarū

primam : ut suo, id est, nimfarum habitu novæ
Reginæ occurrat.

Dia virago venit, Lechéi maxima Regni.
Lechi, fuga somnum : cingere veste Tuâ.

Illa Tibi fontes atq; humida Regna relinquet :

Et Tu sceptrâ Tuo munere digna geres.

Ad Dominam accelera, cui veste placebis in illâ;

Quâ Te, Lechi, deam fluminis esse probas.

35. Ad Reg. Sponsam.

NE mirâre, potens Regina, ferasq; molestè,
Quòd Te, quâ flectis, plebs numerosa premit.

Omne Tibi nomen populi favet, ipsaq; longo

Agmine Sarmaticæ purpura gentis adest.

Te cœlo ut spectent, coière diiq; deæq;.

Et non spectatum Te Tua turba ruat?

36. Ceres Sereniss. Renatam

Cæcil. sequuta.

SPicea mater adest. Siculi lugete Penates.

Austriacam Ennæa est diva secuta nurum.

Annorum in Siculis sex penè ego millia degi :

Nunc mihi, sic dixit, rurâ Polona placent.

Quis vetet hoc Regno totidem mansisse per annos?

Sic me nata fugit, sic mihi nata redit.

37. Ad cives Varsavienses.

Successit Regina Tuis, Vrbs Regia, portis:
Iamq; Tui posuit Regis in arce pedem.
Transiit hic splendor, cives, qui vestra tenebat
Lumina: quo lucis tracta, vel aucta mora est.
Hoc commune diis terrarum Numina servant;
Vt quò se vertant, lux sit & alba dies.

38. Ad Reg. Sponsam.

Progenies Regum, quorum sub sceptris Quirites,
Germanus, Calaber, Sardus & Astur eunt,
Sponsa Ladislai, genus altum discite mariti.
Quos memoras atavos, Rex quoq; noster habet.
Vt scires, quid Rex ultra maria asserat idem;
Sub Boreâ Boreæ Rex pater ortus erat.

39. Ad Varsaviam

Hactenus hoc nomen defenderit Austria virgo,
Visaq; sit Regnis extera nimfa Tuis.
Iam fiet quod Rex quod Cæsar & ipsa volebat:
Sarmaticum Princeps summa per imperium.
Iam dices: Egressa domo Regina Polona est,
Cum virides hortos notaq; rura petet.

40. Mars Reginae supplex.

Bellando vicit, cunctando perdidit hostes
Vir Tuus: eripuit tela deditq; mihi:
Sic Mars: & sumsi hoc posuiq; autore furorem;
Conjugis imperio res bene gesta Tui est.

Vici-

Vicisti Tu nimfa potens, qui vicerat omnes.
Ecce Tuos supplex Mars jacet ante pedes.

41. Ad nimfas Sarmatidas.

Sarmatides nimfæ, quarum si nomina dicam,
Longa recensenti transeat antè dies.
Lassa viæ dum Sponsa jacet resoluta quiete;
Sit vobis, hortos Regis adire mei.
Carpite jucundos Reginae in munera flores,
Quæis frontem redimat conjugis illa sui.

42. Ad Regni incolas.

Quæ liceat Regum geniali pangere lecto,
Vota ferè nostræ nil rationis habent.
Omnia sunt majora: manent nos fata duorum:
Et quæ fors Regum est, Incola; deinde Tua est.
Quod Patriæ Patri Superos orabis amicos;
Hoc est, quod populi publica caussa rogat.

43. Ad Reg. Sponsam.

Indue purpureas virgo sata Cæsare vestes:
Sume Tibi virides cæruleasq; togas.
Tu Regina potens terræ dominaris & alto:
Ad Superos altum stemma referre potes.
Vt nihil in vulgo præstant discrimina cultus;
Sic quid Tu possis, indicat iste color.

44. Pallas confusa.

Qua-

QValibus Idmonidem Pallas superârit Arachnen,
Cæciliæ telas illa datura fuit.

Sed byssum pictasq; manu Babylonide vestes,

Nysæisq; videns stamina texta jugis,

Restitit: & vinci, dixit, potuisse Minervam.

Arguat è donis ulla puella meis?

45. De mense Septembri, qui nu-
ptiis Regiis præstitutus erat.

ET Veneri certamen erat nuptæq; Tonantis,
Et plusquam litem moverat alma Ceres;

Quo thalamos Rex mense suos Lechéus iniret:

Et data legiferæ est à Iove palma deæ.

Septembrem asseruit. Messëm tunc horrea condunt,

Pomaq; sunt. Cereri deniq; terra sacra est.

43. De die earumdem nuptiarû :

quem etsi ob plurimas Reg. M.^{tis} occupationes differri con-
tigerit, dictus tamen erat VI. Sept.

ENnææ Cereri risisse Thalassio fertur.

Idibus octavis hæc sacra, dixit, erunt.

Iamq; novas caussas & Te nova Roma sequamur.

Tunc Victorini nomina mensis habet.

Rege dies digna est, & quæ lux postera surget.

Dicitur & caussas Rex habuisse suas.

47. Regis exemplo Septembri
nubendum esse.

Ad

AT vos, ô Iuvenes, cùm primùm Astræa refulsit,
Ducite dilectas tecta sub alta nurus.
Virginis occasu facit hic hymenæia festa,
Cui Balthe & Pontus terminat Imperium.
Non quid adulta Ceres præstet vel svadeat algor,
Imputo. Sed vobis Rex meus autor erit.

48. Ad Serenissimam Reginam

EDita Cæsaribus, Tibi connubialia sacra
Sarmata Lechéo noster in orbe parat.
Austria cum Bojis animos advertit & Hunnus.
Hunc & Roma diem Regna paterna colunt.
Nec juga suspiciant vestras Borealia tædas,
Si Reges Asiæ dona precesq; ferunt?

49. De conjugio Regio

inter nuptiales ritus.

Templa subit magni Rex & Regina Tonantis.
Iam ritu conjux fiet uterq; sacro.
Quisquis in hoc populo est, qui rectè accomodat aures,
Solvat & ad Superos talibus ora modis:
Quod jurant Reges, in nos & scepra redundat.
DI date, sit felix omnibus ista dies.

50. Ad Reginam.

ECce Tuæ fidei quæ nunc Tibi præmia dentur:
Quales nunc titulos, Austria virgo, geras.

C

Sis

Sis felix, Regina potens: Tibi Thracia cedit
Finibus Imperii, Moschiaciq; duces.
Quà Boreas primum patriis exurgit ab antris;
Regina Arctoi diceris esse poli.

§1. Ad Eamdem.

SI, Regina, Tuum nescis de limite Regnum,
Disce Tuos populos. Terra Polona Tua est.
Sors Tua sunt Prussi: Te Russia Principe gaudet:
Sub Te Livonia est, atq; Litous ager.
Si Moschos adeas, scopulosaq; Regna Gothorum;
Tererum Dominam qui fateantur, erunt.

§2. Ad Eamdem.

DE fluviis pelagoq; Tuas si noscere terras,
Nimfa potens, optas; respice Regna Noti:
Respice ad hærentes unâ statione Triones:
Et Pontum tangunt & glaciale frætum.
In medio Balthe est. Hypaniq; Isulamq; bibamus;
De Tanaiq; ; Tuæ, diva, bibentur aquæ.

§3. De conjunctione ac necessitudine Rom. Impp. hodie ac Poloniæ Regum.

QVòd nunc Lechigenas Cæsar sanctissimus ornat;
Et Reges animat, Sarmatis ora, Tuos;
Romanâ res digna togâ est, assertaq; cœlo:
Qualis & Imperii res utriusq; juvat.

Quò

Quò prædæ raptæq; nurus sub Cæsare præco?
Iam rectè fiunt hic socer, ille gener.

§4. Silenus ad Regem missus.

Venerat ad Regem Silenus nomine Bacchi:
Venerat his Regem sollicitare modis:
Rex, concede locum Baccho Tua festa petenti.
Iam parat ad tædas ille venire Tuas.
Risit ad hæc aliquis: nam si mera Rex habet, inquit,
Crætum atq; Italiæ; jam puto Bacchus adest.

§5. Bacchus clam libans.

Ingressus tacitè convivia Regia Bacchus
(Nam spretum & similes diximus esse deos)
Omne merum infusum posito libavit in auro:
Et nusquam, dixit, dulcior uva fuit.
Cunctatusq; parùm, nec erat jucundior, inquit,
E nostris oculis quam bibit Erigone.

§6. Hercules posthabitus.

Iusserat Alciden Rex ad sua festa vocari.
Dignus ob hoc, cælum quo meruisset, erat.
At structor seu quisquis erat: Si Iupiter ipse
Spretus abest, ô Rex, & Iovis omne genus,
Quin finis & natum Iove non sine crimine. Dixit
Rex; & ad Alciden nemo vocator eat.

§7. Ad Regem.

quare paganorum deos Regiis nuptiis excluſerit.

O Rex, cui nullum ſuffecit Gracia Numen,
Cui colitur rerum conditor, hocq; ſatus;
Firma fides hæc eſt, quòd viceris auſpice Chriſto.
Omnis ab hoc uno Soſpite palma fuit.
Veſtra quid inceſtus convivìa Iupiter intret?
Interſunt ſacris Numina vera Tuis.

§8. Ad Reginam.

Mille adſunt Proceres: quos millia multa ſequuntur
Culturi tædas, diæ Renata, Tuas.
Cœna datur populo, quam Regna Polona miniſtrant:
Rheticæ de patriis vina bibuntur agris.
Dat Laetanos cognata Hiſpania ſuccos.
Hoc ſupereſt, quicquid fert peregrina manus.

§9. De convivio Regio.

Condere ſi liceat, jubeat ſi Regia legem.
Cœna valere meam; lex mea talis erit:
Vina bibant fortes, qui res geſſere, Poloni:
Infundat liquidum Turcica turba merum.
Dum bibitur, Boreas veneranda ſilentia præſtet:
Et Regum jaceat ſub pede Moſchus iners.

60. De præſtantiâ Poloniæ.

Squal.

SQualientes Asiæ Scythico sub Principe terras
Cœlestes constat deseruisse deos.

Et quæ Teutoniæ facies? prò improba bella!

Aut quas delicias Moschus & Arctos alunt?

Æthiopum mensas, ad quales Iupiter ibat,

Et mare Bajanum Lechicus Orbis habet.

61. De ubertate omnium rerum

in Polonia. Cùm cibus S. R. Majestati positus esset.

Non facis insanos, generosa Polonia, sumtus,

Cùm struitur Regi splendida cœna Tuo.

Nata domi Tua sunt, possunt & inemta vocari

Prandia. Tot patrii commoda ruris habes.

Si piperis posses, si spernere nectaris usum;

Terq; quaterq; Tuo Sole beata fores.

62. De Regis Reginæq; cultu in-

ter epulandum.

Aspice Regales epulas cultumq; duorum,

Quod geminū in terris, Sarmata, Numen habes.

Augustus bis sex posuit triclinia divis:

De totidem quæsta est maxima Roma diis.

Quod Tibi divorum par, alma Polonia, cœnat,

Lechéos vero munere ditat agros.

63. De poculis ex Electro

Borussiaco.

Ostrea si nostris desunt, Rex maxime, ripis,

Et testam hanc patrii non habet acta maris;

Inde venit, de quo sumunt sua pocula Reges :

Eq; Tuis donis purpura sola bibit.

Omne aurum remove, quo plena est Regia : menfas

Clarius ornabit succina gutta Tuas.

64. Ad Regni incolas.

Assere lætitiā geminis, bonus incola, palmis.
Omnibus hunc festum Rex jubet esse diem.

Nunc vocat ad coenam, nunc dat spectacula feræ

Noctis : & in ludos definit acta dies.

In famulas abeant curarum pondera gentes,

Et metuant nostros barbara Regna deos.

65. Ad Ser. Reginam.

Majorum heroo debebas sanguine nasci,
Digna Ladislai nimfa jacere thoro.

Terrori Moschis fuit & cultoribus Hæmi

Hæc facies, cui Tu basia ferre potes.

Sed si nuper erat populo mitissima nostro ;

Qualis erit, thalamos cum petet ille Tuos ?

66. Ad Apollinem.

Inque Iovis menfas : quid sede moraris in una ?
Dulce meo Regi profer, Apollo, melos.

Cum Iove si regnat sceptri pars altera Cæsar ,

Et lyricen magni Cæsaris esse potes.

Cæsaræ quoq; gentis eris. Si Iupiter obstat ;

Quem Rex opponat, Sarmatis ora dabit.

67. Ad Prin. Poët. Mat. C. S.

S Armatici ausculta Vates celeberrime Regni,
Quâ Regum cantas prælia, sume lyram.
Hac hilarare deospotes, & celebrare deorum.
Te coram positas in Iovis arce dapes.
Pange melos Sponso, qui sceptrâ Polonica tractat.
Fortiter & promptè Te præeunte sequar.

68. Ad convivas Regios.

P Vrpurâ quæ latè rerum moderaris habenas,
Sive mei populi es; seu pèrègrina venis:
Seu Regni venerârè deos, civiq; precaris
Lætâ Tuo; seu Te fœdera nostrâ juvant:
Quem Regi præstas inter sua gaudia vultum,
Hoc dabit ad proprios quemq; redire Larès.

69. Ad Augustiss. Sponsum.

V Num est, quod poscût Te, Rex, meâ carminâ: quod
Annuis, ipsâ satis sunt placitura Tibi. (si
Et potès, & facies, & eras majora daturus,
Si peterem: sed Te nil nisi iusta peto.
Quâ nuptarum arrides, Rex Vladislæ, recentior.
Hanc solam faciem versibus opto meis.

70. Ad Seren. Sponsam.

L Echêi generis non dedignata cubile,
Et Iagellonio digna Renata viro;

Non

Non deerit studium nostræ Tibi gentis: & inter
Immenfum vulgus stabo Poëta Tuus.
Cum populi in plausu mea verba ac vota notabis,
Dices: hæc Vatis vox numerosa mei est.

71. Ad Eamdẽm.

CRede potens virgo, quæ fixeris oscula Regi,
Regnorum placidum foedus habere trium.
Hunnus & antiquis vicina Boëmia Francis
Cum Regno faciunt, diva Polona, Tuo.
Tu lætam magno pacem cum Cæsare firmas:
Deq; Tuis florent arva Borussia labris.

72. Ad Venerem.

Seu maris è spumâ seu de Iove duxeris ortum,
Alma Venus; minor est Te dea nupta Iovi.
Ipse Tuis quoties succis se Iupiter explet,
Imperii sequitur mollia iussa Tui.
Et certè si non Tua sunt, Venus, oscula potus
Ille deum; haut aliud di puto nectar habent.

73. Veneris esse seculum

Regii matrimonii gratiâ adstruitur.

SEcula sunt Veneris: quod Mars sibi vindicet ævum?
Currere nam Marti secula nostra nego.
Marte quidem Moschos Rex Vladislaus & Hebrum
Perculit; ac Gothicos jussit abire duces.

Hoc

Hoc studium, has artes nuper deponere iussit
Blanda Venus. Quid Tu Mars truculente potes?

74. Ad Venerem.

O dea, cui patrio servit Paphus ardua ritu,
Inq; focis simplex puraq; flamma micat,
Reginæ decus adde meæ, quocumq; nitescis :
Tu dominæ Hyblæis oscula tinge rosis.
Par Patriæ Patrem est, cujus decus asserit armis,
Sive cubare Tuo, seu meliore sinu.

75. Ad Poëtas.

VOs qui Lechigenæ colitis connubia Regis,
Latoidæ Phœbi Calliopesq; chorus,
Dicite, quid bello Rex gesserit; utq; rebelles
Fregerit, & patrios pace bearit agros.
Hinc thalamo præferite faces. Mihi prima peracta est
Functio: nunc rectè Te Cytheræa sequor.

76. Res humanas Deo curæ esse.

Regum præcipuè heroumq; curam eum gerere.
CRedite mortales, si fiunt omnia fato,
Illustres Numen majus habere viros.
Scipiadum rebus præsentia Numinis hæsit :
Hoc Macedum juvit Cecropidumq; duces.
Ad Regum veniunt ipsi connubia divi:
Nec Iagelloniæ hi tueantur opes?

77. In Cupidinem.

D

Sive

Sive Iovem videam; seu ducar in atria Regum;
Affarer patrios ore tremante deos.
Nec, si carminibus praelustria pectora flexi;
Demeret hunc nobis tam bona causa metum.
At quæ, parve puer, tanta est fiducia rerum;
Tela quod in Reges dirigis inq; Iovem?

78. Ad Regin.

Numquid Acidaliæ, Romani filia Regis;
Fas erat ad thalami sacra vocare Tui?
Numquid opus Iunone fuit? Pro Cypride seu Tu
Sive erit ille chorus, quo comitante venis.
Et thalamum posuere Tibi lectissima corda
Sarmatides; quibus est Iuno Pelasga minor.

79. Ad Eandem.

Nulla Tibi per me, Regina, vocata dearum est.
Nam Tu cum nimis hoc potes esse Tuis.
Sollicitata meis fertur tamen unica votis.
Non ego diffiteor. Flora Latina fuit.
Diva Tui Regno Patris est obnoxia. Iussi
Hanc cum muneribus semper adesse suis.

80. Ad Eandem.

Est tamen æthereis pulcherrima forma deabus:
Dixerat Ignipotens, Regia nimfa, deus.
Dixerat hæc cælo cum Te vidisset ab alto.
Cui Sol, qui nostro cuncta sub Orbe videt:

Et Danaën nescis & cœtera nomina? Si non.
Hæc vultu Danaë est, Tyndaris esse potest.

81. De Cupidine.

Quicquid in Idaliis proles Cytherëia flammis
Erret, & insano vulgus amore ruat;
Hoc nihil ad Regem, Veneris qui spicula risit,
Donec par atavis virgo reperta fuit.
Dic mihi, quid cœci valuere Cupidinis arcus?
Seu Venus hos tenuit, sive oculatus erat.

82. De celebritate Reg. nuptiarū.

Vt vidit Regina deūm festos hymenæos
Sarmatici Regis, nectareasq; dapes;
Sic affata Iovem est: cū talia fœdera mecum,
Sedibus his faceres, vix ea pompa fuit.
At conjux: regnat stirps Iagellonica terris
Pro Iove; sunt illi, quæ Iovis esse putes.

83. Ad maris Balthici nautas.

Heus qui velivolum proscindis navibus æquor.,
Quod medium Prussos alluit atq; Gothos:
Rex hodie armipotens hymenæia sacra celebrat.
Quas transis, oræ Sponsus utriq; præest.
Regibus in ponto quæ pars debetur honoris,
Turgida de malis carbasa pone Tuis.

84. Iunonis invidia.

Cum facere invidiam Lechéis Iuno Polonis
Pergeret, his fertur sollicitasse Iovem:

Quid si Sarmaticis Sol non oriatur in oris,
Gloriaq; in tenebras pompaq; gentis eat?
Cum Coelo sua sunt Terræ connubia, dixit
Iupiter: huic Solem nemo negare potest.

85. Ad Solem funalibus accensis.

PRogrederis Sol, & Tarresso proxima lustras.
Dum facis hoc, nostras accipe Phœbe preces.
Conde Tuos radios, vultumq; obnube profundâ
Nocte: sit Augustæ densior umbra domûs.
Quò plus est noctis, superant funalia noctem.
Clarius: & dubias excitat umbra faces.

86. Ad Seren. ac Potentiss. Regē.

NOctivagam Lunam nocturnaq; sidera vincit,
Inclute Rex, thalami pronuba tæda Tui.
Ipse suos condat Sol ad funalia vultus:
Lux tamen & lucis gloria major adest.
Accumbunt Reges perq; atria longa coruscant:
Queis dare Tu posses lumen & in tenebris.

87. De Spectaculis Regiis.

AMphitheatrales depressit Sarmata ludos;
Nec Martem jactet splendida Roma suum.
Si quid enim in laurus populi est utriusq;, sat actum est
Laude pari: vicit Regis arena mei.

Si tamti est, fecisse suo spectacula civis
Plus est, quod spectant munera nostra dii.

88. De nocturnis seu pyro-

bolis muneribus.

Distulit in mediam sua Rex spectacula noctem,

Vt veras tenebras pelleret arte novâ.

Discite quid nostris majorum secula distent.

Restituunt ipsum nostra reperta diem.

Munera Romani falsâ vidistis in umbrâ.

Cogitur invitus nostra videre polus.

89. De Poloniae Rege Augustiss.

Vtrum quod coelo sunt lucida sidera Phoebi,

Humano generi Rex meus esse potest?

Tuq; Renata potens fueris argentea Phoebe?

An primas Cæsar debet inire vices?

Sæpe Palatinus litem mihi movit Apollo:

Nec poteram causâ Regis abire mei.

90. Ad Eundem.

Desere castra Tui, Rex Vladislæ, Gradivi.

Gessisti rerum (sic ait ille) satis.

Dixit & hoc: non semper eo scutatus in hostem:

Sæpe juvat nudum deliciosus amor.

Hæc Mars. Te thalamus Tuus, ô Rex, sanctius ornat:

Quem licitè Tecum Cæsare nata subit.

91. De thalamo Reg.

D 3

Quos

QVos pepigit thalamos Rex Iagellonius intrat :
Iam venit ad Sponsum nimfa Renata suum.
Pro foribus videor centum mihi cernere Reges ;
Qui faveant, qui dent, accipiantq; fidem.
Nam si vera licet, Rex Vladislæ, fateri ;
Amplius in vestro fœdere fœdus inest.

92. Ad matronas puellasq;

Sarmaticas, de Austriaco Gynæcéo.

DIva Renata suas rus ad genitale puellas
Miserit, aut notum serviat agmen heræ ;
Regia Sarmaticæ veniant ad limina matres,
Nec non & teneræ turba ministra nurus.
Quòd si Regina paret manus Austria vestræ,
Sarmatides ; vestrum iustius obsequium est.

93. Ad Reginam.

SPonfa mei Regis, quo non felicior alter.
Assertâ patriæ sceptrâ quiete gerit.
Si quæ deinde Tuo condam placitura marito ,
Si quid eum tanget ; pars Tua laudis erit.
Hoc thalami Tibi lege datum. Discrimine nullo
Seu Regis dicar sive Poëta Tuus.

94. Ad Seren. Regē Vladislaum.

DE thalamis est fama Tuis, Rex maxime, quâ Sol
Surgit & opposito littore mergit equos.
Thrax Syriæ domitor terræ Tibi balsama mittit :
Donat Atlantiaci Celtiber Orbis opes.

Quicquid ab his, & humo est: partē quoq; barbarus af-
Quod damus, ingenii est, & sine sorde Tuū. (fert.

95. De se & Epigrammatis suis.

Cūm canerem tædas & festa jugalia Nimsæ,
Quam rerum dominam rura Polona colunt;
Dulce merum fugi. Non hos arbuta liquores,
Quæ peto Castalidum sollicitator, habent.
Quid male consultis promittunt vina Poëtis,
Si limfas nemorum cultor Apollo probat?

96. Ad puerum.

Herculeam superat jam pronâ lampadē Calpen-
Phœbus, & obscuro lumine vesper adest.
Fer puer unguentum, da vinum, & nocte coronas.
Et fremitu & cantu dum calet Aula, bibam.
Res erat ingenii, quod sobria Musa maneres.
Bacchus adest: horas non habet ille Tuas.

97. Ad Ser. & Potent. Regē Vlad.

CRede Tuis, ô Rex (sed & hoc concede) Poëtis,
Victurum de Te quod meditantur opus.
Fallimur, an sequimur non falsa oracula Phœbi;
Nitimur & nostro nomine, sive Tuo?
De Te. Nulla Tuas res dedignabitur ætas
Discere de culto seu rudiori libro.

98. Ad Eumdem;

Est aliquod Numen, quod cū sensere Poëtae,
Entheus afflatis mentibus ardor inest.
Sive erat hoc ipsum, seu me locus impulit : ex quo
Sum visus thalamos, Rex, celebrare Tuos.
Arce sedes illā, quā despicias omnia mundi.
Hac ipsā volito mille per ora virū.

99. De carminibus suis.

Carina quæ meditor, famæ sibi præmia quærunt :
Estq; mihi, quæstus gloria sola loco.
Mittor in hæc Musis animum subeuntibus artes.
Atq; ego tam faciles negligo sæpe deas.
Pars ea laudis erit. Tamen hæc si vana putantur ;
Ultimus, ô Superi, sit labor iste meus.

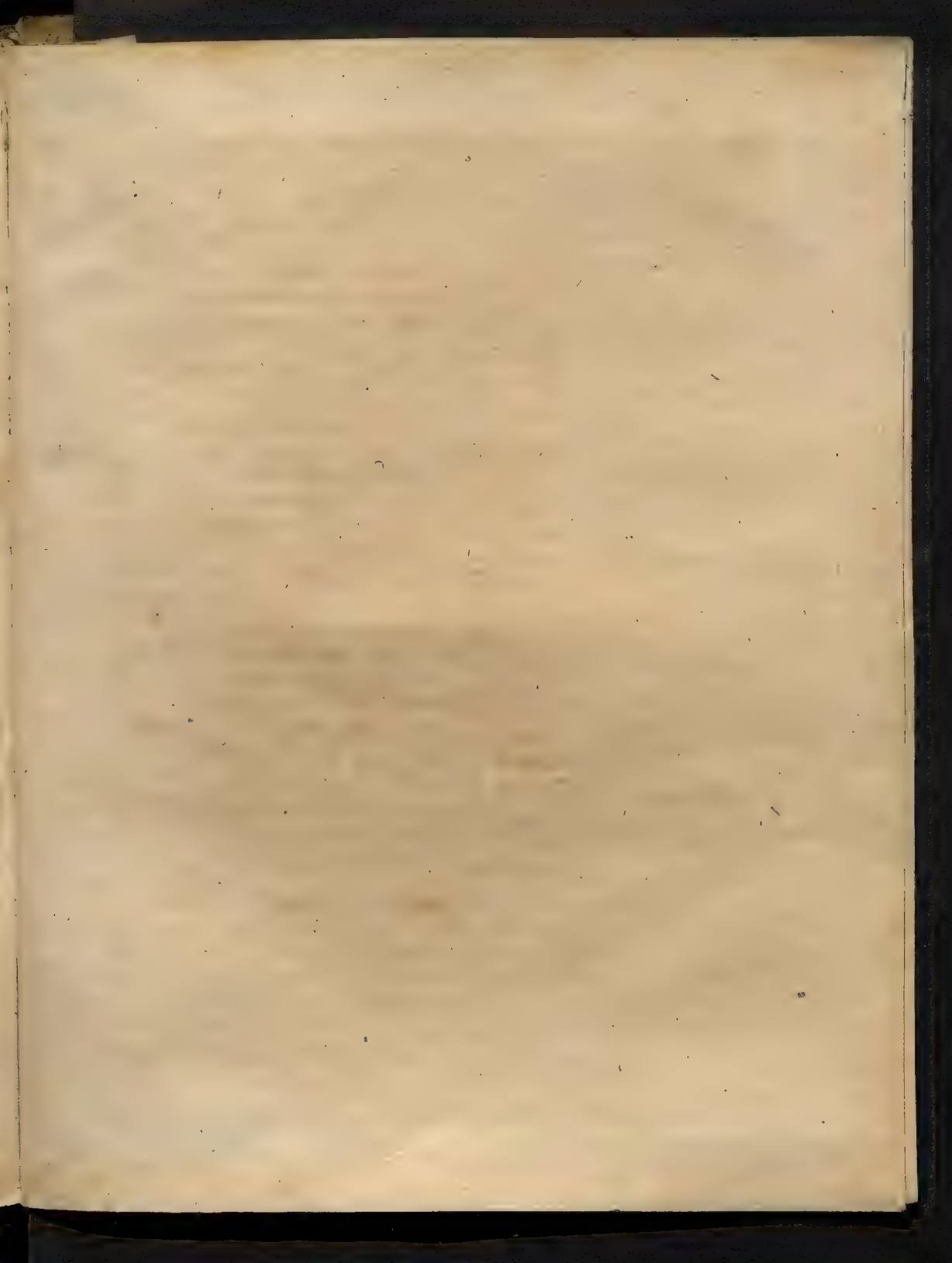
100. Ad Ser. Poloniæ Reginam.

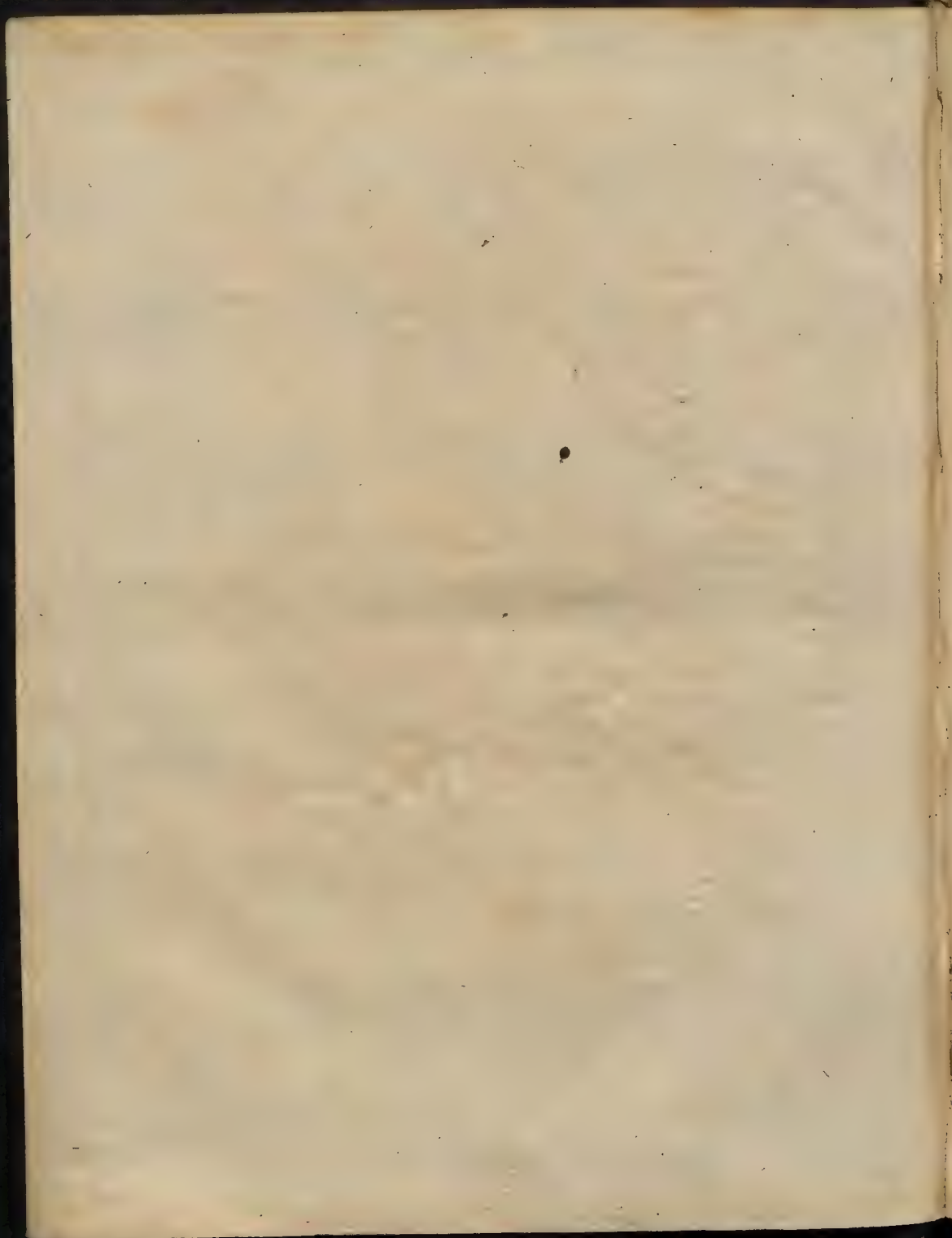
Scande triumphales Ferrandi filia currus,
Et supra nubes disce tenere viam.
In decus omne viri justissima mitteris uxor :
Quā præit ille, gradu Tu propiore subì.
Seu bellum metuant, seu sperent præmia pacis ;
Suspiciunt culmen cœtera Regna Tuum.

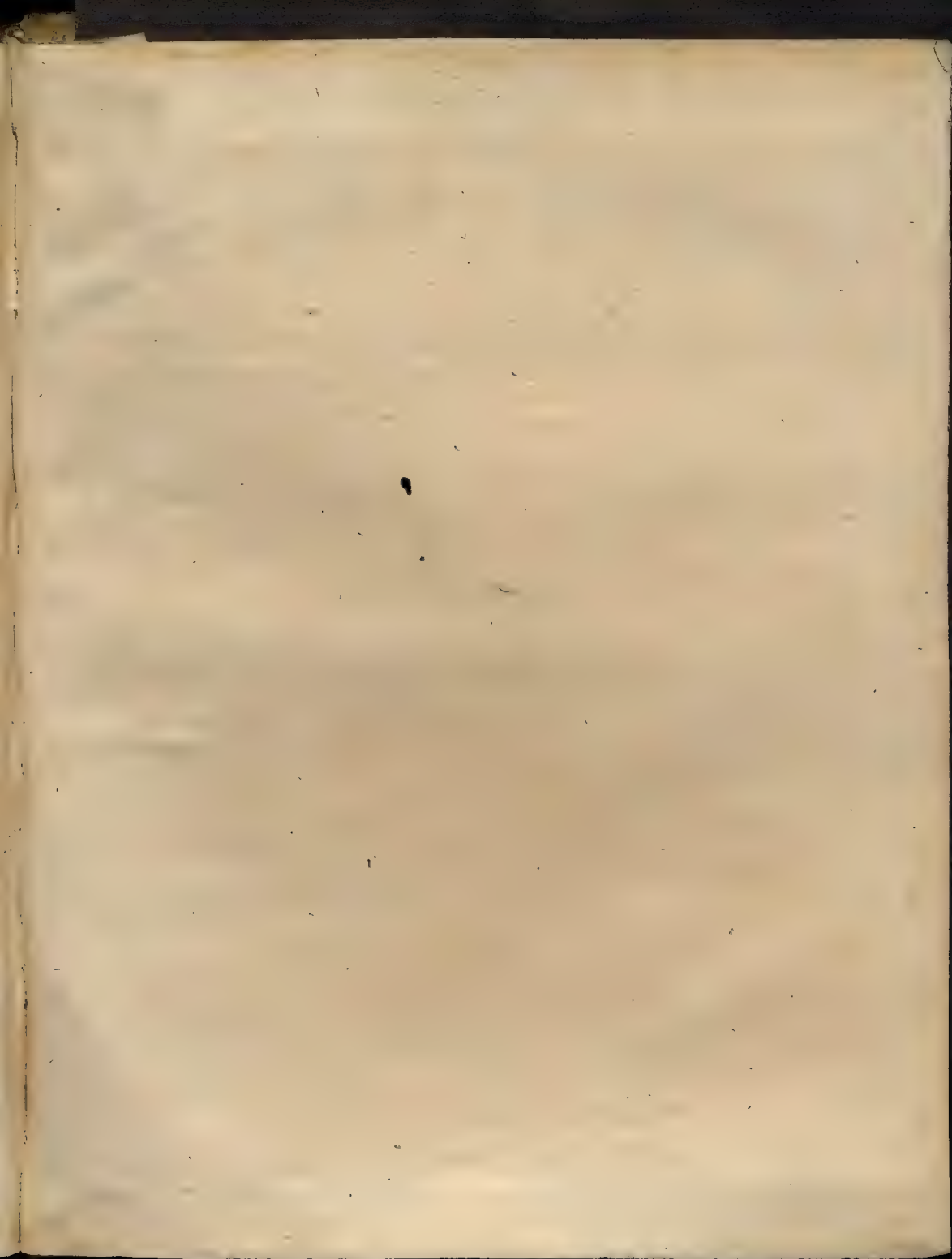
Ad Musam,

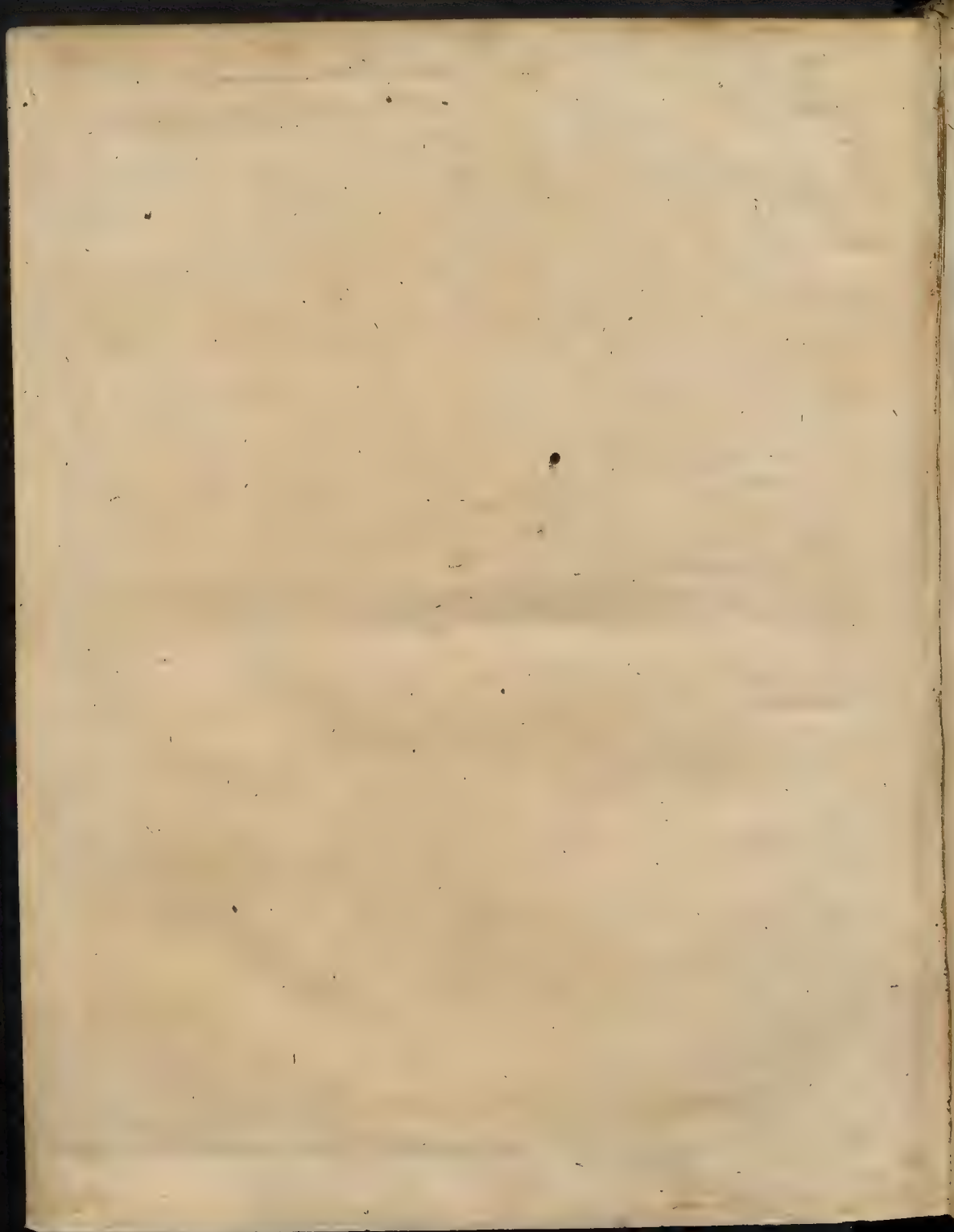
quare ipsi, cū principid eam Poëtae invocent, primum locum non dedit.

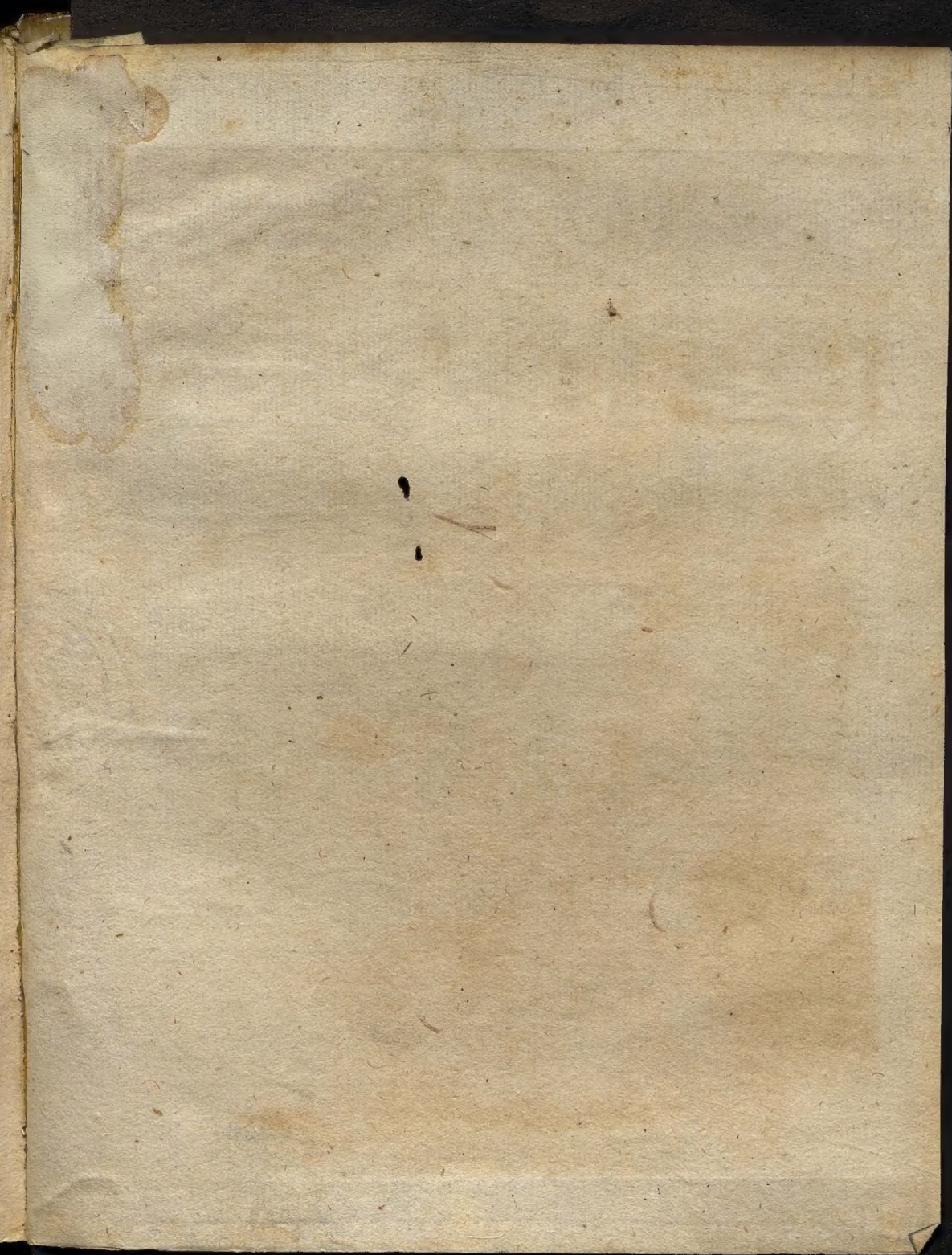
Musa, Tibi dederam primas in carmine nostro :
Hocq; loco stabas, qui Tuus esse solet.
Nam Tu principium mihi carminis una fuisti :
Tu felix nostri meta laboris eras.
Sive velim primâ Te luce ruentis Eoi,
Sive vocem prono Sole ; vocata venis.
Et tamen, ut numquam mihi riseris ore coacto,
Plus animi in silvis ingeniq; fuit.
Cessasti merito Regi mea texta foventi.
Nec caruit res hac admonitore suo.

Biblioteka Jagiellońska

